

ОБОБЩЕНА СПРАВКА ЗА
НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА
ОКОЛНА СРЕДА И ПЛАН ЗА
ДЕЙСТВИЕ КЪМ НЕЯ,
СЪГЛАСУВАНА СЪС СТАНОВИЩЕ
ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 16-8/2022 Г.

НА МИНИСТЪРА НА ОКОЛНАТА
СРЕДА И ВОДИТЕ

(съгласно изискванията на чл. 29, ал. 1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО))

2022 Г.

I. Съответствие на Национална стратегия за околна среда и План за действие към нея с основните резултати и препоръки от документацията по екологична оценка (ЕО), с резултатите от консултациите, с условията, мерките и ограниченията, включени в Становище по екологична оценка № 16-8/2022 г. (съгласно чл. 29, ал. 1, т. 1 на Наредбата за ЕО):

Национална стратегия за околна среда (НСОС) и План за действие към нея са изцяло съобразени с резултатите и препоръките от документацията по екологична оценка (ЕО), както и с резултатите от консултациите, включени в Становище по екологична оценка № 16-8/2022 г. на Министъра на околната среда и водите.

Проектът на НСОС и Планът за действие към нея е разработван успоредно с процеса на извършване на екологична оценка, съответно е постигнато интегриране на екологичните съображения в него.

Резултатите от консултациите и начинът им на отразяване са представени в **Приложение № 4** на ДЕО. Препоръките от получените становища по време на консултациите са отразени мотивирано в ДЕО.

За ограничаване на прогнозираните отрицателни въздействия, в ДЕО и в Становището по ЕО са включени мерки, които ще ограничат тези въздействия до минимум. За установяване на въздействието върху околната среда и човешкото здраве на НСОС и Плана за действие към нея при тяхното прилагане от Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество“ (КВЕСМС), Министерство на околната среда и водите (МОСВ), в хода на процедурата по екологична оценка са предложени мерки и индикатори за наблюдение и контрол, чрез които да бъдат установени евентуални неблагоприятни тенденции по отношение на околната среда и човешкото здраве, въз основа на което при необходимост да бъдат предприети коригиращи действия за отстраняването им.

II. Съответствие на проекта на НСОС и Плана за действие към нея с обосноваването в становището по ЕО алтернатива по чл. 26, ал. 2, т. 6 от Наредбата за ЕО (съгласно чл. 29, ал. 1, т. 2 на Наредбата за ЕО)

Последователно, в т.ч. в процеса на екологична оценка, са разработени 3 варианта на НСОС и Плана за действие към нея, които се разглеждат като 3 алтернативи:

- **Вариант 1** – първоначално предоставеният от Възложителя;
- **Вариант 2** – в хода на консултациите по Заданието за определяне на обхвата и съдържанието на Доклада за екологична оценка бяха постъпили препоръки от участниците в Схемата за консултации, касаещи прецизиране на някои от мерките в Плана за действие, отпадане на някои от мерките и добавяне на една нова мярка, които са отразени от Възложителя;

- **Вариант 3 (редуцирана версия на Вариант 2, в която отпадат мерки и се перифразират мерки, без да се променя същността им)** – в хода на консултациите по Доклада за екологична оценка са постъпили препоръки от участниците в Схемата за консултации, касаещи прецизиране на някои от мерките в Плана за действие, което не води до промяна на същността на мерките, както и отпадане на мерки, поради дублиране на области на действие и съпътстващите ги мерки в две различни специфични цели (т.е. отпадат от едната специфична цел), неприпознаването на мерки от администрацията, поради установяването наличието на мерки в нормативната уредба и др., което прави мерките нереализируеми.

Съгласно ДЕО **Вариант 3 (редуцирана версия на Вариант 2, в която отпадат мерки и се перифразират мерки, без да се променя същността им)** е оценен като подходяща алтернативата за реализиране на НСОС и Плана за действие към нея, пред „нулевата“ алтернатива, тъй като същият е свързан с най-комплексно положително въздействие.

В Становището по ЕО е обоснован Вариант 3, който е изцяло съобразен в проекта на НСОС и Плана за действие към нея.

Окончателният вариант на НСОС и Плана за действие към нея съответства на препоръчаната в Становище по екологична оценка № 16-8/2022 г. на Министъра на околната среда и водите алтернатива за реализиране на НСОС и Плана за действие към нея.

III. Степен, в която мерките по чл. 26, ал. 2, т. 7 и 8 от Наредбата за ЕО са предвидени в НСОС и Плана за действие към нея (съгласно чл. 29, ал. 1, т. 3 на Наредбата за ЕО)

В Становището по екологична оценка № 16-8/2022 г. са включени мерки и условия за **предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на проект на НСОС и Плана за действие към нея:**

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от проекта на НСОС и План за действие към нея, да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентните органи по околна среда по реда на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 на ЗБР и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт.

Начин на изпълнение: Условието представлява нормативно изискване по смисъла на Закона за опазване на околната среда и ще бъде изпълнявано от възложителите на съответните планове, програми и инвестиционни предложения в рамките на процедурите по реда на глава шеста на ЗООС и/или чл. 31 от ЗБР и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт.

т. II Мерки за наблюдение и контрол при прилагането на осъществяването на проект на НСОС и Плана за действие към нея от Становище по ЕО № ПН I-8/2022 г.

1. На всеки три години от прилагането НСОС и План за действие към нея по Вариант 3, възложителят да изготвя доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на стратегията и плана, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно компенсиране на предполагаемите неблагоприятни последици от прилагането на двата документа. Изготвените доклади да се представят в Министерство на околната среда и водите за одобряване.

Начин на изпълнение: Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество“ (КВЕСМС) ще осигури изготвянето на 3-годишни доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на стратегията и плана, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно компенсиране на предполагаемите неблагоприятни последици от прилагането на двата документа, които ще внася за одобряване в МОСВ.

2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на НСОС и План за действие към нея по вариант 3 да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Приоритет 1: Възстановяване на природния капитал. Устойчиви общности и екосистеми				
Стратегическа цел	Индикатор	Базова стойност 2018	Целева стойност 2030	Източник
СЦ 1: Възстановяване и съхраняване на биологичното разнообразие и естествените функции на екосистемите с особено внимание върху тези с висок потенциал на биологично разнообразие	Дял на местообитанията, в които не се наблюдава влошаване на тенденциите в природозащитното състояние (чл. 17 от ДМ)	12.23 %	Не по-малко 12.23 %	Доклад на България по чл. 17 от Директивата за местообитанията
	Дял на видовете, в които не се наблюдава влошаване на тенденциите в природозащитното състояние (чл. 17 от ДМ)	38.06 %	Не по-малко 38.06 %	Доклад на България по чл. 17 от Директивата за местообитанията
	Дял на видовете птици с Европейско значение, при които се наблюдават стабилни популационни тенденции	45 %	60 %	Доклад на България по чл. 12 от Директивата за местообитанията Доклад на България по чл. 12 от Директивата за птиците
	Дял на местообитанията с благоприятно природозащитно състояние	12.23 %	20 %	Доклад на България по чл. 17 от Директивата за местообитанията
	Дял на видовете с благоприятно природозащитно състояние	38.06 %	50 %	Доклад на България по чл. 17 от Директивата за местообитанията
СЦ 2: Устойчиво управление на защитените зони и информирано участие на заинтересованите страни, споделена отговорност, споделено	Дял на защитените зони с определени специфични природозащитни цели	0 (86 в процес на разработване)	341	МОСВ
	Дял на защитените територии с	6 %	65 %	МОСВ

управление	ефективна правна защита (изготвени/актуализирани планове за управление)			
	Дял на защитените зони с ефективна правна защита (изготвени/актуализирани планове за управление)	2 %	30 %	МОСВ
	Дял на картирани и оценени екосистеми, включително морски от мрежата Natura 2000	0	10	МОСВ
	Дял на морски екосистеми с въведени и приложени териториално базирани мерки за опазване и управление, включително по отношение на рибарството	0	100 %	Министерство на околната среда и водите Министерство на земеделието,
	Дял на земеделските площи с биологична обработка	3.20 %	7 %	Годишен доклад за състояние на земеделието, МЗМ, НСИ
СЦ 3: Екологизация на градовете - възстановяване на присъствието на природата в урбанизираните територии	Подобрен показател „зелена площ на жител“ за големите градове – m ² /човек.	3-19 m ² /човек	мин. 20 m ² /човек	The Future cities/ ЕС Устройствени планове
	Изработени планове за екологизиране за населените места с население над 20 000 жители	0 %	100 %	МРРБ, общини
Приоритет 2: Развитие в границите на природния потенциал. Ресурсна ефективност и нулево замърсяване				

Стратегическа цел	Индикатор	Базова стойност 2018	Целева стойност 2030	Източник
СЦ 1: Утвърждаване на модел на икономически растеж, който създава стойност	Дял на кръговото (вторичното) използване на материалите в икономиката на България	2.50 %	11.70 %	Евростат
	Индекс за екологични иновации	42	83	The Eco-innovation scoreboard and Eco-innovation index, ЕС
	Количеството генерирани отпадъци на единица БВП	489 kg/1000 евро	205 kg/1 000 евро	Евростат
СЦ 2: Ефективно прилагане на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и на всички нива	Подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници	31.5 %	минимум 60 % от общото тегло на тези отпадъци	ИАОС Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда
	Дял на количеството депонирани битови отпадъци от общото количество образувани битови отпадъци (по тегло)	61.15 %	максимум 30 % от общото количество	ИАОС Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда
	Дял на рециклираните и оползотворени материали от неопасни отпадъци от строителство и разрушаване	24 %	минимум 70 % от общото количество	ИАОС Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда Евростат
	Дял на рециклираните отпадъци от опаковки	60.40 %	70 % от общото количество образувани	ИАОС Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда

	България ежегодно постига целите по повторна употреба, оползотворяване и рециклиране на ИУМПС, разделно събиране на ИУЕОО, разделно събиране и оползотворяване на ИУЕОО, разделно събиране на отпадъци от батерии и акумулатори	н/п	съгласно националните цели	ИАОС Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда
СЦ 3: Трансформация на икономиката и модела на поведение към нулево замърсяване	Намаляване на емисиите на основните замърсители на въздуха съгласно Директива (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители	Съгласно национална инвентаризация на емисиите за 2019 г., докладвани през 2021 г.: SO ₂ – 74 kt; NO _x – 92 kt; NMVOC – 75 kt; NH ₃ – 42 kt“	Намаляване на емисиите за всяка година от 2020 до 2029 г. спрямо 2005г.: SO ₂ – 78%, NO _x – 41%, NMVOC – 21%, NH ₃ – 3%	Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда
	Намаляване на емисиите на ФПЧ _{2,5} във въздуха	Съгласно национална инвентаризация на емисиите за 2019 г., докладвани през 2021 г.: ФПЧ _{2,5} – 30 kt	Намаляване на емисиите за всяка година от 2020 до 2029 г. спрямо 2005 г.: ФПЧ _{2,5} – 20 %.	Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда Национална инвентаризация на емисиите
	Намаляване на дела на населението изложено на наднормени нива на шума	85 % (осреднена стойност за градове над 100 000 жители)	60 %	ЕАОС
	Постигнато съответствие на агломерации над 2 000 е. ж. с Директива 91/271/ЕИО	36 %	100 %	МОСВ, Доклади по чл. 17 от Директивата

	относно пречистване на отпадъчните води от населените места			
	Дял на населението, свързано поне към вторично пречистване	63.7 %	78 %	НСИ
	Брой на подземните водни тела, в които се установява завишено съдържание на нитрати	24 %	0 %	Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда
	Повърхностни водни тела, които постигат добро химично състояние	32 %	85 %	Оценки за изпълнението на ПУРБ Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда
	Повърхности водни тела в категорията „отлично добро“ екологично състояние	67 %	85 %	Оценки за изпълнението на ПУРБ Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда

Приоритет 3: Ограничаване на изменението на климата и адаптация към климатичните промени

СЦ 1. Ограничаване на емисиите ПГ – трансформация във всички сектори - от промишленост и енергетика до транспорт и бита	Изменение на нивата на ПГ извън обхвата на ЕСТЕ спрямо 2005 г.	22 326 386 т CO ₂ екв.	22 326 386 т CO ₂ екв.	Национална система за инвентаризация на емисиите на ПГ Национален доклад за инвентаризация на емисиите на ПГ
	Намаление на въглеродната интензивност на икономиката за периода 2021-2030 г., Мт CO ₂ екв./БВП (PPS)	0,586 Мт CO ₂ екв./БВП	0,33 Мт CO ₂ екв./БВП	Европейска агенция по ОС, Евростат
	Намаление на нивата ПГ в сектор „Енергетика“ в сравнение с 1990	71568 ктн	36 500 ктн	Национална система за инвентаризация на емисиите на ПГ Национален доклад

	г.			за инвентаризация на емисиите на ПГ
	Дял на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия през 2030 г. (базова година 2019 г.)	21.60%	27.09%	Национален доклад за напредъка на България в насърчаването и използването на енергия от ВИ НСИ
	Намаляване на потреблението на първична енергия, спрямо референтния сценарий PRIMES 2007	24 221 ktce	17 466 ktce	МЕ (Бюлетин за състоянието на енергетиката на РБ), НСИ, Евростат
	Намаляване на крайно потребление на енергия, спрямо референтния сценарий PRIMES 2007	15 100 ktce	10 318 ktce	МЕ (Бюлетин за състоянието на енергетиката на РБ), НСИ, Евростат
СЦ 2: Постигане на устойчиво към изменението на климата общество, адаптирано към неизбежното въздействие на изменението на климата	Завършен процес на интегриране на съображенията по климата в секторните законодателство и политики, както и в стратегическите документи на регионално и местно ниво	н/п	н/п	Отчет за изпълнението на Националната стратегия и Плана за действие към нея
	Брой финансови инструменти, стимулиращи действия за превенция, реакция и справяне с екстремни климатични явления	0	2	Отчет за изпълнението на Националната стратегия и Плана за действие към нея
	Намаляване на финансови загуби в резултат на екстремни климатични явления	172 019 хил. лв.	120 413 хил. лв.	НСИ

	% население, възползвало се от мерки за превенция, реакция и справяне с екстремни климатични явления и/или мерки за адаптация	0**	100%	ПОС, МРРБ, Отчет към Националната стратегия
Приоритет 4: Управление за ускорено постигане на целите за околната среда				
СЦ Подобряване нивото на интегриране на политиките за управление на околната среда на всички нива	1: Функциониращ интегриран координационен механизъм за оценка, отчитане и актуализация на НСОС и плана за действие	0	1	МОСВ (протоколи от работни срещи)
	Дял на секторните политики, които се извършват периодични оценки на съответствието с актуалното международно и европейско законодателство, свързано с околната среда	н/п	100 %	МС (Портал за обществени консултации), МОСВ, МРРБ, МЗм, МТИТС, МЕ, МИИ, МФ, НСИ (Мониторстат)
	Стратегически и планови документи, за които се прилагат инструменти за оценка и ефективност на разходите, и устойчиви инвестиции	0	100 %	МС (Портал за обществени консултации)
СЦ Информированост, обучение и отговорност за околната среда	2: Единна, публично достъпна и интегрирана база данни за напредъка по постигане на основните показатели,	0	1	МОСВ (Интернет портал)

	свързани с околната среда и прилагане на законодателството в областта на околната среда			
	Дял на съвместните информационни кампании и инициативи от общия брой провеждани	н/п	20 %	МС, МОСВ, МРРБ, МЗм, МТИТС, МЕ, МИИ, МФ
	Дял на населението, информирано относно националните цели за околна среда	0 %	40 %	Социологически проучвания, проведени в рамките на Комуникационната стратегия на НСОС
	Дял на структурите на държавната и общинска администрации с подобрени инструменти за достъп до информация свързана с аспектите на околната среда	0 %	52 %	Доклади за изпълнение на НСОС
	Дял на структурите на държавната и общинска администрации с подобрени механизми и добри практики за съвместно планиране и изпълнение на политики по околна среда	0 %	26 %	Доклади за изпълнение на НСОС
СЦ 3: Изграждане на капацитет за управление на околната среда	Дял на отговорните институции с интегрирани информационни масиви и бази данни, свързани с политики по околна среда	0 %	100 %	ДАЕУ Платформа за достъп до обществена информация

	Дял на лицата, използващи Интернет с цел взаимодействие с отговорните за политиките по околна среда институции	22 %	50 %	Евростат Платформа за достъп до обществена информация
	Система за провеждане на регулярни оценки и подобряване на капацитета в областта на политиките по околна среда в държавните и общински институции и техните звена	0 %	1	МОСВ, МС (Доклад за състояние на администрацията)

Начин на изпълнение: Информация по индикаторите ще бъде събирана, анализирана и оценявана в докладите по наблюдение и контрол.

3. При констатирани неблагоприятни последици върху околната среда да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Начин на изпълнение: При констатирани неблагоприятни последици върху околната среда, ще бъдат предложени и съгласувано с МОСВ ще бъдат предприети своевременни мерки за възможното им отстраняване.